

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/26/2015
Identifikačné číslo spisu: 1713010200
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:1713010200.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Y. F. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. mája 2015 v Bratislave dovolanie obvineného Y. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 21. januára 2014, sp. zn. 3 To 141/2013 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Y. F. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Pezinok z 25. septembra 2013, sp. zn. 3 T 74/2013, bol obvinený Y. F. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase od 15,30 do 16,00 hod. dňa 1. septembra 2012 v Senci na J. Jesenského 2 v kancelárii Bytového družstva po predchádzajúcej hádke, pri ktorej obvinený vytiahol z puzdra zbraň zn. Glock, 9 mm, čiernej farby, a túto držal v ľavej ruke pri ľavej nohe namierenú smerom do zeme a fyzickom napadnutí poškodeným, napadol poškodeného T. J., nar. XX. R. XXXX tak, že ho päťou udrel do oblasti tváre, čím poškodenému spôsobil priechnu zlomeninu dolnej čeľuste v oblasti ľavého uhla s posunom úlomkov, čo si vyžiadalo dobu liečenia v trvaní 28 dní.

Za to bol obvinenému podľa § 156 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorého výkon bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému Y. F. uložená povinnosť zaplatiť poškodenej spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. škodu vo výške 1.255,42 € a poškodenému T. J. kodu vo výške 2.358 € s tým, že podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený T. J. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 21. januára 2014, sp. zn. 3 To 141/2013, odvolanie obvineného Y.

F. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu obvinený Y. F. prostredníctvom obhajcu Dávida Štefanku podal 25. marca 2014 dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V dovolaní obvinený Y. F. v podstate len zopakoval svoju obhajobnú argumentáciu uplatnenú v predchádzajúcich štádiách trestného konania založenú na tvrdení, že konal v sebaobrane spĺňajúcej všetky znaky nutnej obrany, keďže poškodeného udrel rukou intenzitou, ktorá nesmerovala k ublíženiu na zdraví, ale len k ubráneniu sa. Podľa jeho názoru bol odsúdený na základe nesprávneho posúdenia okolností nutnej obrany a subjektívnej stránky - úmyslu pri prečine ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., pretože iniciatíva bola na strane poškodeného, ktorý zaútočil prvý a priamo voči jeho telesnej integrite.

Na základe uvedených skutočností obvinený Y. F. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho návrhu vyhovel a v súlade s § 386 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že bol porušený zákon a súčasne zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave a aby zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na predmetné uznesenie a prikázal opätovné prejednanie veci.

Súd prvého stupňa v zmysle § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie okresnej prokuratúre a obom poškodeným.

K dovolaniu sa vyjadrili prokurátor a poškodený T. J., ktorí v písomnom stanovisku zhodne uviedli, že s poukazom na vykonané dokazovanie je nesporné, že obvinený Y. F. sa dopustil skutku tak, ako mu bolo kladené za vinu v rámci napadnutých rozhodnutí. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor a poškodený T. J. navrhli dovolanie obvineného Y. F. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, nakoľko nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Spisový materiál spolu s dovolaním obvineného Y. F. bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky riadne predložený na rozhodnutie 4. mája 2015.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom splnomocneného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež dovolací súd) úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expresis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v

ňom uvedené.

Obvinený Y. F. uplatnil dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod., i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Dovolací súd v rámci svojej rozhodovacej praxe ustálil, že ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Námietky obvineného k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a námietky k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, svojim obsahom nenapĺňajú nielen dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd zámerne prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia podstatný obsah dovolacích námietok obvineného. Zo znenia týchto námietok je totiž evidentne zrejmé, že ide o námietky aj skutkového charakteru, smerujúce jednak proti obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ale predovšetkým proti spôsobu, akým súdy oboch stupňov hodnotili dôkazy obvineným Y. F. proklamovanej nutnej obrany. Je teda zrejmé, že obvinený Y. F. v dovolaní len formálne odkazuje na dovolacie dôvody podľa § 371 písm. i/ Tr. por., no v skutočnosti predostiera argumenty, ktoré svojim obsahom nenapĺňajú nielen dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V dovolacom konaní pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

O dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ide spravidla aj vtedy, ak obvinený v dovolaní v podstate len opakuje námietky uplatnené už skôr v konaní pred súdom prvého a druhého stupňa, s ktorými sa súdy oboch stupňov dostatočne a správne vyrovnali. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že okresný súd takpovediac inštruktážnym spôsobom rozviedol jednak skutkové okolnosti prípadu a jednak k tomu sa vzťahujúcu ustálenú súdnu prax a judikatúru, na podklade ktorých dospel k správnym záverom, pokiaľ konštatoval, že v posudzovanej veci podmienky nutnej obrany splnené neboli, práve naopak, priamo hroziaci útok odvracal poškodený T. J., ktorého obvinený Y. F. následne z odplaty napadol spôsobom, ktorý naplnil zákonné znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. por. tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej.

Vývodzovať z vykonaných dôkazov iné právne závery môže len samotný obvinený Y. F. majúci právo brániť sa spôsobom, ktorý uzná za vhodný a samozrejme jeho zvolený obhajca, ale nikto iný, pokiaľ by nechcel prísť do rozporu s pravidlami logického úsudku.

Vychádzajúc z týchto úvah a ustálenej rozhodovacej praxe dovolací súd dospel k záveru, že v tejto trestnej veci dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por. neboli dané, preto dovolanie obvineného Y. F. s použitím ustanovenia § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.